

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Zbigniew Puskarski

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie **M.G.**,

oskarżonego z art. 284 § 3 k.k. i art. 286 § 2 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej, na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

w dniu 18 grudnia 2024 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść oskarżonego

od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w Pruszkowie

z dnia 22 września 2022 r., sygn. akt II K 614/22,

1. uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze łącznej (pkt III sentencji wyroku) i w tym zakresie sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Pruszkowie do ponownego rozpoznania;

2. wydatkami postępowania kasacyjnego obciąża Skarb Państwa.

Zbigniew Puskarski

Kazimierz Klugiewicz

Eugeniusz Wildowicz

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Pruszkowie wyrokiem nakazowym z dnia 22 września 2022 r., sygn. akt II K 614/22, uznał M.G. za winnego dwóch przestępstw:

1. z art. 284 § 3 k.k., za które wymierzono mu karę 150 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 20 złotych;
2. z art. 286 § 2 k.k., za które – na mocy art. 286 § 2 k.k. przy zastosowaniu art. 37a § 1 k.k. – wymierzono mu karę 150 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 20 złotych.

Sąd *meriti*, na podstawie art. 85 § 1 i § 2 k.k. i art. 86 § 1 i 2 k.k. połączył orzeczone kary grzywny i wymierzył oskarżonemu karę łączną 300 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 20 złotych, zaliczając na jej poczet okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie.

Wobec braku sprzeciwu uprawnionych stron, którym prawidłowo doręczono odpisy orzeczenia (k. 102, 111-114), wskazany wyrok nakazowy uprawomocnił się w dniu 5 listopada 2022 r. (k. 115).

Od powyższego orzeczenia pismem z dnia 9 października 2024 r. kasację wniósł Prokurator Generalny, zaskarżając je w zakresie orzeczenia o karze łącznej, na korzyść oskarżonego.

Podniósł zarzut rażącego i mającego istotny wpływ na treść wyroku naruszenia przepisu prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 502 § 1 k.p.k., polegającego na orzeczeniu wobec M.G., po przeprowadzeniu postępowania nakazowego w trybie art. 500 § 1 i 3 k.p.k. i uznaniu go wyrokiem nakazowym za winnego popełnienia występku z art. 284 § 3 k.k. oraz z art. 286 § 2 k.k. – na podstawie art. 85 § 1 i § 2 k.k. i art. 86 § 1 i 2 k.k., w miejsce orzeczonych jednostkowych kar grzywien, łącznej kary grzywny w wysokości 300 stawek dziennych w kwocie po 20 złotych każda, podczas gdy zgodnie z treścią przepisu art. 502 § 1 k.p.k. wyrokiem nakazowym można orzec karę grzywny w maksymalnej wysokości do 200 stawek dziennych albo do 200 000 złotych.

Wniósł o uchylenie wyroku nakazowego w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w Pruszkowie do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna, co uprawniało do jej rozpoznania na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Zgodnie z art. 502 § 1 k.p.k., wyrokiem nakazowym można orzec karę ograniczenia wolności lub grzywnę w wysokości do 200 stawek dziennych albo do 200 000 złotych. *Lege non distinguente*, określone w tym przepisie limity dotyczą również kary łącznej, co niejednokrotnie podkreślano w orzecznictwie (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2024 r., II KK 83/24, LEX nr 3730500; z dnia 11 stycznia 2012 r., II KK 323/11, LEX nr 1108470 i z dnia 19 kwietnia 2011 r., II KK 285/10, LEX nr 795773). Oczywiście jest przy tym, że „wymierzenie kary grzywny powyżej granicy, o której mowa w art. 502 § 1 k.p.k., stanowi rażące naruszenie prawa, które miało istotny wpływ na treść wyroku” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2024 r., IV KK 66/24, LEX nr 3715647).

Lektura zaskarżonego wyroku nie pozostawia wątpliwości co do tego, że określony w tym orzeczeniu wymiar kary łącznej grzywny – 300 stawek, wykracza poza ustawowe granice dopuszczalności jego wymiaru w wyroku nakazowym, co stanowi oczywiście i rażące naruszenie art. 502 § 1 k.p.k. i skutkuje koniecznością uchylenia zaskarżonego wyroku w części dotyczącej orzeczenia o karze łącznej i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w Pruszkowie.

Na marginesie wolno zauważyć, że trafnie w kasacji zauważono również, iż Sąd orzekający, pomimo zastosowania w sprawie art. 37a § 1 k.k., nie orzekł równocześnie środka karnego, środka kompensacyjnego lub przepadku, a taki obowiązek wynikał z treści art. 37a § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym w dacie orzekania (tj. przed nowelizacją tego przepisu, która weszła w życie dniu 1 października 2023; Dz.U.2022.2600). Biorąc jednak pod uwagę upływ roku od uprawomocnienia się zaskarżonego wyroku do wniesienia kasacji, jej kierunek mógł zostać określony jedynie na korzyść skazanego (art. 524 § 3 k.p.k.) i niedopuszczalne byłoby uwzględnienie takiego zarzutu, gdyby nawet formalnie został podniesiony.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.

[WB]

[a.ł.]

Zbigniew Puskarski

Kazimierz Klugiewicz

Eugeniusz Wildowicz